

Advies nr. 18 inzake KPMG-rapport “Bezuinigingen Sociaal Domein”.

Geacht College,

Langs deze weg geven wij u namens de integrale Adviesraad Sociaal Domein Maastricht ongevraagd advies over het KPMG-rapport dat u afgelopen vrijdag 7 februari 2020 aan de openbaarheid heeft prijsgegeven. Woensdag 5 februari 2020 hebben wij met 4 leden van uw college gesproken over de verdere procedure en de adviesrol van uw integrale Adviesraad Sociaal Domein. U heeft ons toen gemeld dat het in uw bedoeling ligt eind van de maand februari 2020 uw bestuurlijke reactie op het KPMG-rapport aan de gemeenteraad te doen toekomen. Ook heeft u ons voor ogen gehouden dat u de bezuinigingen begrotingsbreed wilt zoeken, dus niet alleen binnen het sociaal domein. Wij hebben u er in datzelfde overleg op gewezen dat wij van mening zijn dat ons advies nog van invloed zou moeten zijn op uw besluitvorming. Derhalve komen wij nu met een advies over (het gebruik van) het KPMG-rapport.

Ons beeld

Wij zien voor ons een uitgebreid rapport van KPMG met in de definitieve shortlist op pagina 55 voorstellen hoe te bezuinigen, voorstellen die zijn toegerekend naar te bereiken financiële resultaten.

Wij zien een KPMG-rapport dat een uitgebreide analyse heeft gemaakt van de interne organisatie, de interne bedrijfsvoering en het planning- en control proces binnen het sociaal domein. KPMG doet hiervoor aanbevelingen in de vorm van verbeterinitiatieven. Wij lezen op pagina 19 van het KPMG-rapport “dat het Sociaal Domein op dit moment nog onvoldoende een samenwerkend geheel is.”

Wij zien ook dat KPMG zelf in de disclaimer aangeeft: “De aard van de werkzaamheden (die wij voor uw college hebben verricht) houdt in dat wij geen accountantscontrole, beoordelingsopdracht of andere Assurance opdracht hebben uitgevoerd op de aan ons aangeleverde cijfers. Daarom kan aan onze rapportage geen zekerheid met betrekking tot de getrouwheid van financiële of andere informatie worden ontleend.”

Ons oordeel

Het was niet uw opdracht aan KPMG om de door hen voorgestelde financiële maatregelen te toetsen aan de gevolgen die deze zouden gaan hebben voor de meest kwetsbare burgers binnen de Maastrichtse, Heuvellandse en Zuid-Limburgse samenleving (jeugdzorg). Dat ervaren wij als een gemis. Maar tegelijkertijd bevreemdt ons dat niet, want daar is KPMG niet de organisatie voor.

Wij zijn van mening dat de door KPMG voorgestelde bezuinigingsvoorstellen direct kwetsbare burgers raken in hun portemonnee, hun gezond opgroeien, hun participatie aan de samenleving. Wij zien met deze voorstellen de kloof tussen arm en rijk in Maastricht alleen maar verder groeien en moeten hopen dat de woorden 'maatschappelijke ontwrichting' hier straks niet van toepassing zijn.

Indirect betekenen sommige bezuinigingsvoorstellen van KPMG volgens ons ook een gedeeltelijk terugdraaien van het zo veelbelovend ingezette transformatieproces en verwachten wij dat door het herijken, afbouwen en stoppen van vrijwilligerssubsidies en van het sociaal investeringsfonds, sinds 2015 opgestarte burgerinitiatieven daaronder zullen gaan lijden. Met alle negatieve financiële gevolgen voor de gemeente van dien.

Wij zien ook dat sommige voorstellen van KPMG strijdig zijn met uw coalitieakkoord 2018-2022. Enkele voorbeelden:

1. KPMG stelt voor de 'Maastrichtse Maat' ('niemand mag door het ijs zakken') minimaal ter discussie te stellen. Wij hebben begrepen dat u die discussie over de definitie van de Maastrichtse Maat met de gemeenteraad wilt aangaan. Onze vraag is dan ook, of en zo ja in hoeverre u bereid bent uw coalitieakkoord op dit punt aan te passen.
2. In uw coalitieakkoord stelt u zich op pagina 23 ten doel de 'structurele instelling van een sociaal investeringsfonds voor experimenten om te komen tot algemene voorzieningen ten behoeve van maatschappelijke ondersteuning'. KPMG stelt in de definitieve shortlist voor vanaf 2020 te stoppen met het sociaal investeringsfonds. Hoe valt dit te rijmen met de doelstelling in uw coalitieakkoord?
3. Ook ziet KPMG blijkens de definitieve shortlist een mogelijke bezuiniging van minimaal € 3,3 miljoen(!) op het armoedebeleid, incl. 'schrappen/verminderen inzet gelden kinderen in armoede' à raison van € 618.000 op jaarbasis vanaf 2021. In uw coalitieakkoord spreekt u op pagina 14 over het "overeind houden van het budget voor de armoedebestrijding, met bijzondere aandacht voor kinderen". Als u het voorstel van KPMG zou overnemen, hoe bent u dan nog in staat het in uw coalitieakkoord genoemde streven te bereiken in 2030 qua armoedecijfer onder het landelijk gemiddelde te komen?

Het feit dat KPMG zelf aangeeft dat aan hun rapportage geen zekerheid kan worden ontleend 'met betrekking tot de getrouwheid van financiële of andere informatie', heeft bij ons tot de vraag geleid wat dan nog de waarde is van het KPMG-rapport.

Wij kunnen nergens in het KPMG-rapport terugvinden welke financieel te bereiken resultaten zijn te behalen met de verbeterinitiatieven die KPMG voorstelt voor de interne organisatie, de interne bedrijfsvoering en het planning- en control proces van de gemeente. Dat zien wij als een gemis, waardoor wij niet anders kunnen oordelen dan dat de gevolgen van de bezuinigingsvoorstellen van KPMG eenzijdig worden afgewenteld op de meest kwetsbare burgers van Maastricht.

Wij kunnen niet goed inschatten wat de gevolgen zijn van het 1-op-1 overnemen van de KPMG-bezuinigingsvoorstellen voor de samenwerking van Maastricht met gemeenten in het Heuvelland en met de Zuid-Limburgse gemeenten voor wat betreft de jeugdzorg. Wij gaan ervan uit dat u daar in uw afwegingen rekening mee houdt.

Onze adviezen

-Aangezien en zolang niet duidelijk is welke gevolgen de door KPMG voorgestelde bezuinigingen zowel direct als indirect hebben voor de financiële positie, de gezondheid, het gezond opgroeien en de participatie aan de samenleving van onze meest kwetsbare burgers, adviseren wij u de bezuinigingsvoorstellen van KPMG niet over te nemen.

-Aangezien KPMG zelf aangeeft dat aan hun rapportage geen zekerheid kan worden ontleend met betrekking tot de getrouwheid van de financiële of andere informatie, adviseren wij u de bezuinigingsvoorstellen van KPMG niet over te nemen.

-Aangezien diverse voorstellen van KPMG in strijd zijn met uw coalitieakkoord 2018-2022, adviseren wij u de bezuinigingsvoorstellen van KPMG niet over te nemen.

-Onder het motto van 'extern winnen is intern beginnen' adviseren wij u eerst de financiële implicaties van de verbeterinitiatieven van KPMG ten aanzien van de interne organisatie, de interne bedrijfsvoering en het planning- en control proces nader in beeld te (doen) brengen en er daarmee aan bij te dragen dat het sociaal domein een goed samenwerkend geheel wordt.

-Wij adviseren u (wellicht ten overvloede) bij uw definitieve besluitvorming over de bezuinigingen de samenwerking met andere gemeenten in het Heuvelland, en in Zuid-Limburg voor wat betreft de jeugdzorg, niet in gevaar te brengen.

Met de meeste hoogachting,

Harry Visser,
secretaris

Kees Eken,
voorzitter

Harry Bakels
penningmeester